

Forsætisráðherra, skýrslur 1969, fyrri hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmál – Forsætisráðherra – Lánamál íbúðarhúsabygginga – Rekstur og skipulag fyrirtækja og stofnana á Íslandi – Íbúðarbyggingar ríkis og Reykjavíkurborgar – Húsnæðismálastofnun ríkisins – Rótarýklúbbur Reykjavíkur – Lög um stéttarfélög og vinnudeilur

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnsmálamaðurinn
Askja 2-37, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1969.

Frá framkvæmdarstjóra Sjálfstæðisflokksins

Með hvernig þu hefur
þorðuð ástund

all
stóra

arbyggingar

ykjavíkurborgar

hugunar hugmyndir um framhald
og Reykjavíkurborgar sem hér segir:

1. Til athugunar:

"Hugmyndir varðandi áframhaldandi framkvæmdir í Breiðholti eru þær, að hafin verði bygging 180 íbúða á þessu ári og talið að Byggingarsjóður geti staðið undir þeim framkvæmdum, - þar af fáa Reykjavík 80-88 íbúðir".

Umsögn:

Samkvæmt áætlun hagfræðideildar Seðlabanka Íslands um greiðslufirlit yfir árið 1969 fyrir Byggingarsjóð ríkisins dags. 28. maí 1969 er mismunur innborgana og útborgana eða óráðstafað 92,5 millj. kr.

Við þetta er það að athuga, að

- 1) hér er ekki reiknað með síðari hluta lána til þeirra lántakanda, sem fengu útborgað fyrri hluta láns síns í apríl s.l. Þessar lánveitingar eiga hins vegar að fara fram næsta haust og eru þær áætlaðar samtals um 60 millj. kr. og kemur það fram í athugasemdum Hagfræðideildarinnar.
- 2) í áætlunum innborgunum er innifalið fé til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis að upphæð 18. millj. kr. Þetta er fé, sem Byggingarsjóður ríkisins á ekki tilkall til, þar sem því á samkvæmt lögum að ráðstafa í sérstökum tilgangi. Þó að gert væri ráð fyrir, að Byggingarsjóðurinn taki þetta fé að láni, er áætlunin sem slík óraunhæf. (Sinna verður umsóknum utan af landi til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis, er nema nú að minnsta kosti 10 millj. kr. Hlutur Reykjavíkur af þessu fé kæmi til innborgunar á skuld borgarinnar við Byggingarsjóð, sem á greiðslufirliti hagfræðideildar Seðlabankans er þegar reiknað með sem innborgun að upp-

Um íbúðarbyggingar
ríkis og Reykjavíkurborgar

Teknar hafa verið til athugunar hugmyndir um framhald Breiðholtsframkvæmda ríkisins og Reykjavíkurborgar sem hér segir:

1. Til athugunar:

"Hugmyndir varðandi áframhaldandi framkvæmdir í Breiðholti eru þær, að hafin verði bygging 180 íbúða á þessu ári og talið að Byggingarsjóður geti staðið undir þeim framkvæmdum, - þar af fáa Reykjavík 80-88 íbúðir".

Umsögn:

Samkvæmt áætlun hagfræðideildar Seðlabanka Íslands um greiðslufirlit yfir árið 1969 fyrir Byggingarsjóð ríkisins dags. 28. maí 1969 er mismunur innborgana og útborgana eða óráðstafað 92,5 millj. kr.

Við þetta er það að athuga, að

- 1) hér er ekki reiknað með síðari hluta lána til þeirra lántakanda, sem fengu útborgað fyrri hluta láns síns í apríl s.l. Þessar lánveitingar eiga hins vegar að fara fram næsta haust og eru þær áætlaðar samtals um 60 millj. kr. og kemur það fram í athugasemdum Hagfræðideildarinnar.
- 2) í áætlunum innborgunum er innifalið fé til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis að upphæð 18. millj. kr. Þetta er fé, sem Byggingarsjóður ríkisins á ekki tilkall til, þar sem því á samkvæmt lögum að ráðstafa í sérstökum tilgangi. Þó að gert væri ráð fyrir, að Byggingarsjóðurinn taki þetta fé að láni, er áætlunin sem slík óraunhæf. (Sinna verður umsóknun utan af landi til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis, er nema nú að minnsta kosti 10 millj. kr. Hlutur Reykjavíkur af þessu fé kæmi til innborgunar á skuld borgarinnar við Byggingarsjóð, sem á greiðslufirliti hagfræðideildar Seðlabankans er þegar reiknað með sem innborgun að upp-

hæð 18.4 millj. kr., en ætti að vera enn hærri samkvæmt upplýsingum frá skrifstofu borgarstjóra eða að minnsta kosti 25 millj. kr.)

- 3) Í útborgunum er reiknað með lánveitingum pr. apríl 64,9 millj. kr. og pr. október 77,3 millj. kr. Hér er vanreiknað til útborgunar 23,8 millj. kr., þar sem úthlutað hefir verið miðað við apríl 69,8 millj. kr. og miðað við október 96,2 millj. kr.

Miðað við framangreindar athugasemdir við áætlun hagfræðideildarinnar vantar 9,3 millj. kr. til þess að innborganir nægi fyrir útborgunum. Stendur því í járnnum, að ráðstöfunarfé Byggingarsjóðs ríkisins í ár nægi fyrir fyrirfram ákveðnum útborgunum og að minnsta kosti ekkert umfram það. Af þessu leiðir, að sjóðurinn getur ekki staðið í ár undir framhaldi Breiðholtsframkvæmda, nema til komi nýtt ráðstöfunarfé til viðbótar því, sem fyrir er.

Spyrja mætti þá, hvort mögulegt sé fyrir Byggingarsjóð ríkisins að standa undir framhaldi Breiðholtsframkvæmda á næsta ári eða 1970. Það er ekki fyrr en á næsta ári, sem tekur verða til afgreiðslu lánsúmsóknir, sem borizt hafa eftir 15. marz 1968. Þessar óafgreiddu lánsúmsóknir eru nú um 1000 að tölu. Miðað við núverandi tekjustofna er það nægilegt viðfangsefni fyrir Byggingarsjóðinn að afgreiða þessi lán árið 1970. Byggingarsjóðurinn er því ekki enn árið 1970 fær um að óbreyttu ráðstöfunarfé sínu að standa undir framhaldi Breiðholtsframkvæmda nema það tefji enn frekar afgreiðslu til þeirra, sem átt hafa úmsóknir allt frá því í marz 1968.

2. Til athugunar:

"Það er álit Seðlabankans, að eftirfarandi skilyrði þurfi að vera fyrir hendi (til að hefja á ný framkvæmdir í Breiðholti):

- 1) Að samið verði við Reykjavíkurborg um að hún taki að sér greiðslur síns hluta (ca. 35%) beint til verktaka frá upphafi verks.

- 2) Að fyrir úthlutunarnefndina er íbúðunum ráðstafar verði lagt, að hún hafi framvegis í huga gjaldgetur væntanlegra íbúareigenda og möguleika þeirra til að standa undir skuldbindingum sínum varðandi íbúðina".

Umsögn:

- 1) Samkvæmt upplýsingum frá skrifstofu borgarstjóra er í fjárhagsáætlun Reykjavíkurborgar fyrir árið 1969 gert ráð fyrir fjármagni til u.þ.b. 35% þátttöku borgarsjóðs í nýjum fjárfestingum ríkis og borgar í Breiðholti allt að 40 millj. kr. eða um 14 millj. kr. Þessi fjárhæð 14 millj. kr. hefir ekki afgerandi áhrif á möguleika þess að hefja í ár nýjar framkvæmdir í Breiðholti, þótt greiðsla borgarinnar færi beint til verktaka eftir því sem verki miðar áfram.
- 2) Við úthlutun íbúðanna er sjálfsagt að hafa framvegis í huga gjaldgetu væntanlegra íbúðareigenda, en það er misskilningur að það ráði einhverju um fjárhagsmöguleika á nýjum framkvæmdum í ár.
3. Með tilvísun til framanritaðs er augljóst, að útlokað er að hefja nú nýjar Breiðholtsframkvæmdir, nema Byggingarsjóði ríkisins séu fengnir nýir tekjustofnar. Þörf aukins ráðstöfunarfjár er þeim mun augljósari, þegar haft er í huga, að naumast gætu nýjar Breiðholtsframkvæmdir hafizt nú, án þess að gefið væri gaum eftirfarandi:
- 1) Utan Reykjavíkur er áhugi fyrir að njóta hliðstæðrar aðstoðar af hálfu ríkisins, sem um er að ræða við Breiðholtsframkvæmdir. Eftir beiðni viðkomandi sveitarfélaga hefir félagsmálaráðherra nú þegar skipað framkvæmdanefndir til að athuga um slíkar framkvæmdir í eftirfarandi sveitarfélögum:

Siglufirði
Sauðárkróki
Húsavík
Selfoss
Akureyri
Dalvík
Ísafirði
Hafnarfirði

- 2) Árið 1968 var lögfest heimild til handa Húsnæðismálastjórn að veita lán meðan á byggingartíma stendur til byggingameistara og byggingarfyrirtækja, er byggja íbúðir. Á þessu ári var heimilað að verja allt að 20 millj. kr. í þessu skyni. Þessu þarf að halda áfram í ríkari mæli.
4. Hér verður ekki fjallað um, hvað til úrræðis er um tekjuöflun fyrir Byggingarsjóð ríkisins. Hins vegar fylgir hér með greinargerð, sem ég hefi sent félagsmálaráðherra, um uppkast að frumvarpi að lögum/^{um}Húsnæðismálastofnun ríkisins. Þar er greint frá leiðum til tekjuöflunar. Þar er einnig sett fram áætlun um árlega fjármagnspörf og fjármögnun veðlánakerfanna til íbúðarbygginga. Það skal haft í huga, að hér er ekki um að ræða nákvæma áætlun um greiðslufirlit einstaks árs heldur úlínur, sem eiga að gefa til kynna þá fjárhagslegu þýðingu, sem ákveðnar tillögur hafa á næstu árum, ef framkvæmdar verða.

Reykjavík 6. júní 1969

Þorvaldur Garðar Kristjánsson

Hjálagt fylgir:

1. Bréf Jóns G. Tómassonar til borgarstjóra
2. Greinargerð Þorvalds Garðars Kristjánssonar um uppkast að frumvarpi að lögum/^{um}Húsnæðismálastofnun ríkisins.

SKRIFSTOFA BORGARSTJÓRA

Reykjavík, 5. júní 1969.
JGT/AG

Til borgarstjóra.

Varðandi uppgjör við Framkvæmdanefnd
byggingaráætlunar.

Síðasta efnahagsyfirlit, sem borizt hefur er pr. 31.12. 1968.

Hluti borgarsjóðs af fjárfestingu	kr. 55.640.746.34
Greitt pr. 5.6. 1969	" 29.754.996.75
Mismunur	kr. 25.895.749.59

Eftir ákvörðun nefndarinnar í maí 1968 er verð íbúða borgarsjóðs í byggingarsamstæðu I kr. 50.774.000.00. Hjá Húsnæðismálastofnun ríkisins liggur óafgreidd umsókn um lán vegna útrýmingar á heilsu-spillandi húsnæði, þ.e. um 50% af kostnaðarverði íbúða borgarsjóðs.

Reikningur Framkvæmdanefndarinnar um greiðslu vegna skipulagsvinnu, kr. 4.297 þús., er ekki talinn með í ofangreindu yfirliti, enda hefur ekki tekizt að fá sundurliðun á þeim reikningi. Þá eru ekki meðtaldir vextir af viðskiptareikningi, kr. 2.083 þús. Ógreiddur og umdeildur reikningur frá Rafmagnsveitu Reykjavíkur að fjárhæð um kr. 700 þús. liggur hjá Framkvæmdanefndinni.

Upplýsingar hefur ekki verið hægt að fá um fjárfestingu frá s.l. áramótum eða hlut borgarsjóðs í henni. Ekki er að vænta nýs reikningsyfirlits fyrr en í lok þessa mánaðar.

Í fjárhagsáætlun borgarsjóðs fyrir árið 1969 er áætlað fjármagn til byggingaframkvæmdanna í Breiðholti nægjanlegt til uppgjörs við Framkvæmdanefndina vegna byggingarsamstæðu I að fengnum lánnum samkvæmt ofanrituðu. Einnig er áætlað nægjanlegt fjármagn til u.þ.b. 35% þátttöku borgarsjóðs í nýjum fjárfestingum allt að kr. 40 millj., enda er þá reiknað með svipuðum lánamöguleikum hjá Húsnæðismálastofnun ríkisins og að ofan greinir.

Jón G. Tómasson.

Jón G. Tómasson.

G R E I N A R G E R Ð

um uppkast að frumvarpi að lögum um

Húsnæðismálastofnun ríkisins.

Í uppkasti að lögum um Húsnæðismálastofnun ríkisins er sett í einn lagabálk ákvæði um Húsnæðismálastofnun ríkisins og verkamannabústaði. Uppkastið að lögunum er í 6 aðal-
köflum og eru helztu breytingar frá núgildandi löggjöf sem hér segir:

I. kafli

Um stjórn stofnunarinnar og hlutverk.

1. Gert er ráð fyrir, að undir Húsnæðismálastofnun ríkisins heyri ekki einungis Byggingarsjóður ríkisins heldur einnig Byggingarsjóður verkamanna. Samkvæmt þessu er lögð niður stjórn Byggingarsjóðs verkamanna og hlutverk hennar falið Húsnæðismálastjórn.
2. Núgildandi ákvæði um verkefni stofnunarinnar varðandi umbætur í byggingarmálum og lækun byggingarkostnaðar er breytt. Dregið er úr verkefnum og valdsviði stofnunarinnar með tilliti til reynslunnar af störfum Húsnæðismálastjórnar og hlutverka annarra stofnana, sem ber að vinna að málum, er varða byggingariðnaðinn.

II. kafli

Byggingarsjóður ríkisins
og veðlánakerfi til íbúðabygginga.

1. Ákvæðin, sem kveða á um árlegar tekjur sjóðsins eru að forminu óbreytt. En gert er ráð fyrir, að launaskattur samkvæmt lögum um launaskatt breytist þ.e. að breytt verði

- lögum um launaskatt. Reiknað er með að tekjur af launaskatti tvöfaldist með því, að launþegum sé gert að greiða 1% af launatekjum sínum eða til jafns við launagreiðendur.
2. Sett eru ákvæði um skyldu lífeyrissjóða til kaupa á banka-
vaxtabréfum Veðdeildar Landsbankans. Er lífeyrissjóðum gert að verja í þessu skyni sem svarar 1/3 af árlegu ráðstöfunarfé sínu. Hér er um breytingu að ræða, þar sem lífeyrissjóðum er nú ekki lögskilt að leggja fé til veðlána-kerfisins. Gert er ráð fyrir, að gegn þessari ráðstöfun komi, að lífeyrissjóðafélagar hafi sama rétt til lána frá Húsnæðismálastjórn og aðrir þ.e. að felldar verði niður þær takmarkanir á lánaþétti sem félagar lífeyrissjóðanna búa nú við.
 3. Kveðið er á um, að lánsupphæðin megi nema allt að kr. 400.000,00. Núgildandi lög ákveða lánsupphæðina kr. 280.000,00 og miða við byggingarvísitölu 1. júlí 1964, en upphæðin skal hækka eða lækka eftir þeirri vísitölu. Lán út á íbúðir, sem hafin var bygging á árið 1968 er nú kr. 395.000,00. Hér er sú meginbreyting að lánsupphæðin er föst en breytist ekki eftir vísitölu. Ennfremur er felld niður heimild til að veita herra lán til efnalítilla meðlima verkalyðsfélaga og verja í því skyni 15 - 20 millj. kr. árlega af tekjum Byggingarsjóðs ríkisins.
 4. Felld eru niður sérákvæði um lán til meðlima verkalyðsfélaga (Breiðholtsframkvæmdir), þar sem Byggingarsjóði verkamanna er ætlað það hlutverk.

III. kafli

Um sparnað til íbúðabygginga.

Engin breyting er hér frá núgildandi lögum.

IV. kafli

Byggingarsjóður verkamanna.

1. Ákvæði um hlutverk Byggingarsjóðs verkamanna eru umorðuð til samræmis við ákvæði í núgildandi lögum um Húsnæðismála-
stofnun ríkisins um heimild ríkisstjórnarinnar til að láta

byggja hagkvæmar, ódýrar íbúðir í fjölbýlishúsum í samvinnu við hlutaðeigandi sveitarfélög (Breiðholtsfrankvæmdir).

2. Gjörbreyting er gerð á kerfi því, sem stendur að baki sjóðnum. Helztu breytingar eru:

- a) Sveitarstjórnir eru aðilar að og skulu hafa frumkvæði að byggingarfrankvæmdum, sem ætlað er að njóta lána úr sjóðnum. Byggingarfrankvæmdir í hverju sveitarfélagi skulu faldar 3ja manna frankvæmdanefnd, sem félagsmálaráðherra skal skipa þannig: Einn eftir tilnefningu sveitarstjórnar, einn eftir tilnefningu samtaka launafólks í viðkomandi sveitarfélagi og einn án tilnefningar og skal hann vera formaður nefndarinnar. Koma sveitarstjórnir og frankvæmdanefndir þessar í stað byggingarfélaga verkamanna, sem lögð verða niður.
- b) Ríkissjóður leggur sjóðnum til árlega fjárhæð sem svarar til, að sjóðurinn geti veitt lán út á þann fjölda íbúða, er nemi allt að 15% af árlegri íbúðapörf í kaupstöðum og kauptúnum, þó eigi lægri fjárhæð en 50 millj. kr. á ári. Felld eru niður ákvæði núgildandi laga um skyldu sveitarsjóða til að greiða framlag til sjóðsins. Í stað þess er lögð sú skylda á sveitarsjóðina að lána til byggingarfrankvæmdanna til jafns við lán sjóðsins.

3. Akveðið er, að íbúðir þær, sem falla undir lánakerfi Byggingarsjóðs verkamanna selji sveitarfélögin láglaunafólki og fylgi þeim lán sem svari 80% af kostnaðarverði íbúðar. Þessi lán verði sem hér segir:

- a) Frá Byggingarsjóði ríkisins út á 1. veðrétt: Hámarkslán 400 þús. kr.
- b) Frá Byggingarsjóði verkamanna út á 2. veðrétt: Hálf sú fjárhæð, sem á vantar til viðbótar láninu frá Byggingarsjóði ríkisins til þess að lánin nemi samtals 80% af kostnaðarverði íbúðar.
- c) Frá hlutaðeigandi sveitarfélagi út á 3. veðrétt: Sama lánsfjárhæð og lánskjör og frá Byggingarsjóði verkamanna.

Hér er að finna þá grundvallarbreytingu frá gildandi lögum, að gert er ráð fyrir, að íbúðir, sem falla undir kerfi verkamannabústaða, geti notið hinna almönnu lána Húsnæðismála-

stjórnar, en það er nú útilokað. Lán Byggingarsjóðs verkamanna verða 2. veðréttar lán í stað 1. veðréttar, sem lögákveðið er nú. Þessi lán verða og breytileg nú eftir kostnaðarverði íbúða en ekki föst upphæð svo sem nú er og hefir verið undanfarin ár þ.e. 450 þús. kr.

4. Vextir af lánum verði fastákveðnir í lögnum 4%, en þeir eru nú 6% og ekki fastbundið í lögum.
5. Tekin er upp sú skipan, að sjóðurinn skuli vera í vörzlu veðdeildar Landsbanka Íslands, sem annist afgreiðslu lána og innheimtu afborgana og vaxta.

V. kafli

Útrýming heilsuspillandi húsnæðis.

Engin breyting er í þessu efni frá gildandi lögum.

VI. kafli

Ýms ákvæði.

Þegar til fullnustu yrði gengið frá frumvarpi þessu, má reikna með að setja þurfi einhver ákvæði af sérástæðum eða til bráðabirgða. Í því sambandi skal tekið þram:

1. Gert er ráð fyrir, að byggingarfrankvæmdir ríkisins og Reykjavíkurborgar í Breiðholti rúmist innan hins nýja kerfis verkamannabústaða. Er þá reiknað með, að lánskjörin þ.e. hin árlega greiðslubyrði lántakenda samkvæmt nýja kerfinu verði hliðstæð og er hjá frankvændaáætlun ríkisins og Reykjavíkurborgar. Hins vegar er ekki útilokað að setja þurfi í löginn bráðabirgðaákvæði um minni háttar atriði, ef ekki næst með öðrum hætti samræmi við fyrri löggjöf um þessar sérstöku frankvæmdir eða samninga um hana, sem að baki lágu þ.e. júlísamkomulagið 1965.
2. Þá þarf væntanlega að setja sérstök ákvæði varðandi eignir og skuldbindingar, sem tilheyra nú byggingarfélagum verkamanna, sem ekki er ætlað að starfa áfram að byggingarfrankvæmdum.

Fjármagnsbörf og fjármögnun.

Hér skal sett fram áætluð árleg fjármagnsbörf veðlánakerfanna og fjármögnun.

Byggingarsjóður ríkisins og almenna veðlánakerfið.

	Fjármagnsbörf	Fjármögnun
1600 lán pr. kr. 400.000,00	640,0 m.kr.	
Ráðstöfunarfé, sem fyrir er		400,0 m.kr.
Nýtt ráðstöfunarfé		
launaskattur		120,0 m.kr.
lífeyrissjóðir		120,0 m.kr.
	<hr/>	<hr/>
	640,0 m.kr.	640,0 m.kr.

Byggingarsjóður verkamanna.

	Fjármagnsbörf	Fjármögnun
240 lán pr. 200.000,00	48,0 m.kr.	
110 lán pr. 200.000,00	22,0 m.kr.	
Framlag ríkissjóðs nú skv. fjárlögum		15,0 m.kr.
Nýtt framlag ríkissjóðs		55,0 m.kr.
	<hr/>	<hr/>
	70,0 m.kr.	70,0 m.kr.

Gert er ráð fyrir að óbreytt standi árlegt framlag ríkissjóðs til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis, sem er nú samkvæmt fjárlögum 18 m. kr.

Til frekari skýringa:

1. Framangreind áætlun reiknar með að byggingarþörfin sé 1600 íbúðir á ári í kaupstöðum og kauptúnum.
2. Framlag lífeyrissjóða til Byggingarsjóðs ríkisins er fremur formbreyting en efnisbreyting gagnvart lífeyrissjóðsþegunum, þar sem útlán Byggingarsjóðsins til þeirra hækka á móti.
3. Reiknað er með, að 15% byggingarþarfarinnar falli undir kerfi verkamannabústaða eða 240 íbúðir á ári.
4. Gert er ráð fyrir, að kostnaðarverð íbúða, sem falla undir verkamannabústaði sé að meðaltali 1 millj. kr.
5. Reiknað er með, að framhald verði á Breiðholtsframkvæmdum ríkisins og Reykjavíkurborgar, 250 íbúðir á ári. Ekki er gert ráð fyrir því, að það auki við heildarbyggingarframkvæmdir í landinu eða 1600 íbúðir á ári. Hins vegar

sprengja þessar framkvæmdir 15% viðmiðunarregluna, sem kveður á um hlut verkamannabústaða í heildarbyggingafrankvæmdunum. Meðan stendur á þessari sérstöku framkvæmd í Breiðholtinu, er því gert ráð fyrir að veita verði lán úr Byggingasjóði verkamanna til 110 íbúða á ári til viðbótar 240 íbúðunum sem svara til 15% af heildarfrankvæmdunum. Þessi tala, 110, er fengin þannig, að gert er ráð fyrir, að minnst 100 íbúðir af 240 íbúðunum, verði að vera utan Reykjavíkur og þá 140 í Reykjavík. Til að ná þeirri tölu, 250, sem Breiðholtsfrankvæmdirnar gera ráð fyrir, þarf því að bæta 110 íbúðum við 140.

6. Gert er ráð fyrir, að Byggingarsjóður verkamanna sé byggður upp af óafturkræfu ríkisframlagi að upphæð 70 millj. kr. á ári, en verði miðað við 15% viðmiðunarregluna 48 millj. kr., þegar lokið er eða hætt er Breiðholtsfrankvæmdunum. Hér er ekki reiknað með lán-tökum fyrir Byggingarsjóð verkamanna eða hliðstæðum ráðstöfunum og síðasta ár vegna Breiðholtsfrankvæmdanna, er Atvinnuleysistryggingarsjóður lánaði 30 millj. kr. og Framkvæmdasjóður 20 millj. kr.
7. Framlög sveitarfélaganna til lánakerfis verkamannabústaðanna eru jöfn framlagi ríkissjóðs eða 70 millj. kr. (48 millj. kr.). Hér er um hámark að ræða og í valdi sveitarfélaganna sjálfra að ráða, hve framlag þeirra er mikið innan þessara marka og eftir því breytist þá framlag ríkissjóðs.

Telja verður, að vel verði séð fyrir veðlánakerfunum til húsbygginga, ef framangreindar hugmyndir koma til framkvæmda. En það kostar, að ráðstafað verði árlega til viðbótar því sem fyrir er nýju fjármagni í þessu skyni með þeim hætti sem hér segir:

1% launaskattur á launþega	120 m. kr.
1/3 af ráðstöfunarféllifeyrissjóða	120 m. kr.
Viðbótarframlag úr ríkissjóði	<u>55 m. kr.</u>
	295 m. kr.

Reykjavík 15. apríl 1969.

Þorvaldur Guðvarðsson

rákisvaldsins

ingur.

Frá framkvæmdarstjóra Sjálfstæðisþlokksins

Lendi með fyrirsjáandi.
Með hezlu laudjun
Sinnvaldur Guðnason

við lánamál íbúðarhúsabygginga
nuyfirlýsingum stjórnvalda, sbr.
lög, reglugerðir og yfirlýsingar.

Aðstoð þessi sést bezt í framkvæmd með því að draga fram
tölulegar upplýsingar um fjármagn það, sem með opinberum
ráðstöfunum gengur til húsbyggingarlána. Skal þetta gert
miðað við síðasta árið, sem endanlegar upplýsingar eru fyrir
um, eða árið 1968. Hér verður vikið að

- 1) Byggingarsjóði ríkisins
- 2) Útrýmingu heilsuspillandi húsnæðis og
- 3) Byggingarsjóði verkamanna.

Byggingarsjóður ríkisins

Launaskatturinn, sem var lögfestur 1965, er stærsti
og traustasti tekjustofn sjóðsins. Innborgaður launaskattur
nam á þessu ári 127,8 millj. kr.

Framlag úr ríkissjóði fær sjóðurinn árlega að upphæð
40,0 millj. kr. Framlag þetta var lögfest árið 1965 og er
óafturkræft.

Skyldusparnaður ungmenna hefir haft mikla þýðingu fyrir
íbúðarlánakerfið, síðan hann var lögfestur 1957. Nýjum
krafti var hleypt í þessa fjáröflun árið 1965, þegar sparn-
aðarskyldan var miðuð við 15% vinnutekna í stað 6%, sem áður
var. Á árinu 1968 nam ráðstöfunarfé af skyldusparnaði 26,2
millj. kr. Megin þýðing skyldusparnaðarins í dag fyrir
íbúðarlánakerfið liggur ekki í því, sem sparnaðurinn gefur
árlega umfram endurgreiðslu, heldur í því fjármagni, sem
bundið er í íbúðarlánakerfinu með þessari fjáröflunarleið.
Heildarinnistæða skyldusparnaðarfjár nam í árslok 1968
467,4 millj. kr.

Aðstoð ríkisvaldsins

við lánamál íbúðarhúsabyggingar.

Aðstoð ríkisvaldsins við lánamál íbúðarhúsabygginga markast af löggjöf og stefnuyfirlýsingum stjórnvalda, sbr. áður sendar tilvitnanir í lög, reglugerðir og yfirlýsingar. Aðstoð þessi sést best í framkvæmd með því að draga fram tölulegar upplýsingar um fjármagn það, sem með opinberum ráðstöfunum gengur til húsbyggingarlána. Skal þetta gert miðað við síðasta árið, sem endanlegar upplýsingar eru fyrir um, eða árið 1968. Hér verður vikið að

- 1) Byggingarsjóði ríkisins
- 2) Útrýmingu heilsuspillandi húsnæðis og
- 3) Byggingarsjóði verkamanna.

Byggingarsjóður ríkisins

Launaskatturinn, sem var lögfestur 1965, er stærsti og traustasti tekjustofn sjóðsins. Innborgaður launaskattur nam á þessu ári 127,8 millj. kr.

Framlag úr ríkissjóði fær sjóðurinn árlega að upphæð 40,0 millj. kr. Framlag þetta var lögfest árið 1965 og er óafturkræft.

Skyldusparnaður ungmenna hefir haft mikla þýðingu fyrir íbúðarlánakerfið, síðan hann var lögfestur 1957. Nýjum krafti var hleypt í þessa fjáröflun árið 1965, þegar sparnaðarskyldan var miðuð við 15% vinnutekna í stað 6%, sem áður var. Á árinu 1968 nam ráðstöfunarfé af skyldusparnaði 26,2 millj. kr. Megin þýðing skyldusparnaðarins í dag fyrir íbúðarlánakerfið liggur ekki í því, sem sparnaðurinn gefur árlega umfram endurgreiðslu, heldur í því fjármagni, sem bundið er í íbúðalánakerfinu með þessari fjáröflunarleið. Heildarinnistæða skyldusparnaðarfjár nam í árslok 1968 467,4 millj. kr.

Atvinnuleysistryggingarsjóður var lögskyldaður árið 1965 til að leggja fram fjármagn til íbúðarlánakerfisins með kaupum á bankavaxtabréfum Veðdeildar Landsbankans, sem svarar árlegu framlagi ríkissjóðs til þessa sjóðs. Þetta framlag Atvinnuleysistryggingarsjóðs nam árið 1968 87,0 millj. kr.

Breiðholtsframkvæmdir ríkisins og Reykjavíkur hafa aukið mikið fjármagnspörf sjóðsins. Þessu var mætt árið 1968 með 30,0 millj. kr. frá Atvinnuleysistryggingarsjóði og 20,0 millj. kr. frá Framkvæmdasjóði Íslands gegnum kaup þessara sjóða á bankavaxtabréfum veðdeildarinnar.

Byggingarsjóðsgjald gaf árið 1968 sjóðnum 19,9 millj. kr. Gjald þetta var lögleitt 1957 til tekjuöflunar fyrir sjóðinn og felur í sér 1% álag, er innheimta skal aukalega á tekju- og eignaskatt og 1/2% á aðflutningsgjöld samkvæmt tokkskrá.

Tryggingarfélög keyptu á árinu bankavaxtabréf veðdeildarinnar fyrir aðeins 1,8 millj. kr. Hafa lögin frá 1964 um ávöxtun fjár tryggingarfélaga verið dauður bókstafur að því er varðar fjáröflun fyrir íbúðarlánakerfið.

Ráðstöfunarfé sjóðsins af eigin fé nam á árinu 110,5 millj. kr. Hér er um að ræða vexti og afborganir af lánum.

Útrýming heilsuspillandi húsnæðis

Á fjárlögum þessa árs eru veittar 19,0 millj. kr. til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis. Þetta er sama upphæð og veitt hefir verið í þessar þarfir undanfarin ár. Gegn þessu framlagi á að koma sama fjárhæð frá þeim sveitarfélögum, sem standa að útrýmingu heilsuspillandi húsnæðis.

Byggingarsjóður verkamanna

Á fjárlögum þessa árs eru veittar 15,0 millj. kr. til Byggingarsjóðs verkamanna. Samkvæmt lögum á að koma sama fjárhæð frá þeim sveitarfélögum, þar sem eru starfandi byggingarfélög verkamanna. Bæði framlag ríkissjóðs og framlag sveitarfélaga eru óafturkræft. En Byggingarsjóður

verkamanna hefir í dag engar aðrar umtalsverðar tekjur.

3/10 1969

þsk

Reykjavík, 19. Júlí, 1969

KÖNNUN Á VIÐHORFUM
TIL REKSTRAR OG SKIPULAGS FYRIRTÆKJA OG STOFNANA
Á ÍSLANDI

Framkvæmt af

S.Eggert Peterson, B.A.

á vegum

CENTRE FOR INTERNATIONAL STUDIES,
MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Með meðmælum

Stjórnunarfélags Íslands

og

Viðskiptadeildar Háskóla Íslands

Okkur er mikil ánægja að því að ljúsa stöðulagi við
þetta rannsóknarverkefni og viljum eindregið hvetja yður
til að greiða götu þeirra, sem að því vinna.

Stjórnunarfélag Íslands

Viðskiptadeild Háskóla Íslands

Jón S. Stefánsson *Guðrún Þorvaldsson*

Upplýsingar veitir

Sveinn Björnsson - Sími: 20 5 20

Reykjavík, 19. júní, 1969
Reykjavík, 19. júní, 1969

Hér fara á eftir spurningaeyðublöð til könnunar á viðhorfum til rekstrar og skipulags fyrirtækja og stofnana á Íslandi, samkvæmt því sem nánari grein er gerð fyrir hér á eftir. Rannsóknina framkvæmir kanadískur fræðimaður, af íslenzku bergi brotinn, hr. Eggert Peterson, rekstrarhagfræðingur. Verður rannsóknin efniviður ritgerðar til doktorsprófs við hinn víðkunna háskóla Massachusetts Institute of Technology.

Við lítum svo á, að rannsóknarverkefni það, sem Eggert Peterson vinnur að, sé mjög jákvætt framlag til aukinnar þekkingar á sambandinu milli hagþróunar og þjóðlegrar menningar. Sérstaklega teljum við, að þessi rannsókn geti haft verulega þýðingu fyrir skilning á íslenzku atvinnulífi og íslenskri menningu yfirleitt.

Okkur er mikil ánægja að því að lýsa stuðningi við þetta rannsóknarverkefni og viljum eindregið hvetja yður til að greiða götu þeirra, sem að því vinna.

Stjórnunarfélag Íslands

Viðskiptadeild Háskóla Íslands

Jakob Jónsson Guðr. Þorvaldsson

Virtuðingafylling

Eggert Peterson

Reykjavík, 19. júní, 1969

I. Persónulegar upplýsingar

Miklar umræður hafa farið fram hér á landi um það, á hvern hátt megi helst auka hagvöxt landsins í framtíðinni.

Þessar umræður hafa einkum snúizt um sambandið milli hagþróunar á Íslandi annars vegar og hins vegar þess að viðhalda sérkennum íslensks þjóðfélags, og þá jafnframt um þann vanda, sem á því er, að samræma þessi markmið.

Leiðtogar annarra nútíma þjóðfélaga eiga við þennan sama vanda að glíma og hafa fræðimenn og háskólar um víða veröld gert rannsóknir á þessum sviðum til að auka þekkingu okkar á þessu sviði.

Meðfylgjandi spurningalisti er hluti af fræðilegri rannsókn, sem er ætlað að varpa nokkru ljósi á þennan vanda.

Rannsóknin er gerð undir stjórn Prof. R.D. Robinson við Centre for International Studies, Massachusetts Institute of Technology. Aðstoð yðar við að láta í té fullkomin svör, mun verða mikill stuðningur þessu rannsóknarefni.

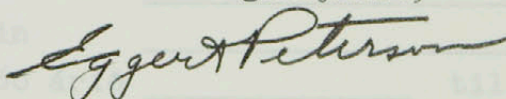
Nokkurra atriða í sambandi við spurningalistann er rétt að geta. Þar sem spurningalisti af því tagi, sem hér birtist, hefur sjaldan verið notaður hér á landi, þá munum við hafa samband við yður og fá viðtal, til þess að aðstoða við útfyllingu spurningalistans. Svipaðir spurningalistar hafa verið notaðir í mörgum löndum heims, allt frá Bandaríkjunum til Indlands eða frá Svíþjóð til Argentínu. Svörin, sem við fáum, munu gera okkur fært að bera saman Ísland og önnur lönd, hvaða þetta efni varðar.

Að lokum skal tekið fram, að með einstök svör verður farið sem algjört trúnaðarmál. En spurningalistar hafa verið sendir út til u.þ.b. 200 manna, sem valdir hafa verið úr með þeim hætti, að tilviljun ein ræður, að nafn yðar hefur orðið fyrir valinu. Að þessu leyti höfum við ekki áhuga á svari neins ákveðins einstaklings sem slíku, heldur því heildaryfirliti, sem kemur fram í öllum svörunum sem okkur berast. Svörin verða tekin upp á gataspjöld og unnið úr þeim í rafreikni, þannig að heimild um uppruna hvers einstaks svars hverfur.

Á hinn bóginn er nauðsynlegt í úrtaksathugunum sem þessum, að fullkomin svör fáiast frá öllum einstaklingum í úrtakinu til þess að tryggja vísindalegt gildi rannsóknarinnar.

Ef þér óskið eftir því, þá mun yður verða sendur útdráttur úr niðurstöðunum, þegar þær liggja fyrir.

Virðingarfyllst,

CENTRE FOR INTERNATIONAL STUDIES
MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY

I. Persónulegar upplýsingar

1. Nafn: _____
2. Þjóðskrárnúmer: _____
3. Fæðingarstaður: _____
4. Fæðingardagur og -ár: _____
5. Starf föður: Bóndi: _____
Sjálfseignarbóndi _____
Landseti _____
10. Erú þú sjómaður (fiskiveiðar): _____
Háseti _____
Stýrimaður _____
Skipstjóri eða formaður _____
11. Er fólk af kyni þínu (jöknum höndum) _____
Verkamaður _____
Iðnaðarmaður _____
Verzlunarmaður _____
Sérfræðingur _____
12. Er móðir þú? Hvaða grein? _____
Erf skil, nýtt _____
13. Er faðir þú? Annað, hvað _____
6. Námsferill: Menntaskóli eða annar framhaldsskóli: _____
Nafn skóla _____
Námi lauk árið _____
Háskóli Íslands _____
Fræðigrein _____
Námi lauk árið _____
Háskólanám eða sér-
nám erlendis: _____
Land _____
Fræðigrein _____
Námið stóð árið _____ til _____

17. Við hverja ráðgist þér aðallega um vandamálin í daglegum rekstri (starfsheiti allt að 6 þeirra):
 Eru þeir undirmenn yðar? Eða hærra settir?
 Eða á sama stigi ábyrgðar? Eða aðilar utan yðar fyrirtækis?

Alþingisráðgjafi:

t.d.: Alþingisráðgjafi
 Alþingisráðgjafi
 Alþingisráðgjafi

Alþingisráðgjafi:

t.d.: Alþingisráðgjafi
 Alþingisráðgjafi
 Alþingisráðgjafi

Almenn samtök:

t.d.: Lions-klúbbur
 Rotary-klúbbur
 Góðtemplararæglan
 I.C.O.F.
 Eimilíðingafélag Skúmanna

Íþrótt- og skemmtifélög:

t.d.: Íþrótt-félag
 Félag íslenskra
 Frjálsíþróttasamband Íslands
 Þróttasamband Íslands

18. Sömu spurningar (og í 17) varðandi stjórnarstefnu og meiri háttar ákvarðanir (t.d. fjárfestingar):

t.d.: Félag íslenskra rithöfunda
 B.S.R.B.
 Aldan
 Hifreiðastjórafélagið Frami
 Íónáðarmannafélagið
 Félag Framleiðslumanna
 Stéttarsamband húða
 Félag íslenskra leikara

Alþjóðarsamtök:

t.d.: Alliance Française
 Angla
 Pólsk-Íslensku menningarfélagið

Áttahagsfélög:

t.d.: Áttahagsfélagið
 Áttahagsfélagið

Sérfræðingafélög:

t.d.: Sérfræðingafélag Íslands
 Sérfræðingafélagið

19. Helztu félagssamtök, sem þér eruð meðlimur í (nánar samkvæmt viðtali):

Alþingisráðgjafi:

Alþingisráðgjafi:

t.d.: Alþingisráðgjafi Reykjavíkur
 Félag hugvinnu og
 sjávarfræðis

Atvinnurekenda-félög:

t.d.: Atvinnurekenda-félag Íslands
 Félag ísl. sennvörðun-
 sigunnar
 Hævararstarfsmannafélag Íslands
 Félag ísl. sennvörðun-
 sennvörðun
 Félag ísl. sennvörðun-
 sennvörðun
 Fiskifélag Íslands
 Landvinnufélag ísl. sennvörðun-
 sennvörðun

Samvinnufélög:

Alþjóðar:

t.d.: Alþjóðar
 Félag ungra sennvörðun-
 sennvörðun í Reykjavík

Vísindafélög og menning:

t.d.: Frjáls menning
 Vísindafélag Íslendinga
 Félag íslenskra nátturo-
 fræðinga
 Sálfræðingafélag
 Íslands
 HÍÓ Íslensku Námenningarfélag

Hér fer á eftir sýnishorn af þeirri flokkun félags-
samtaka, sem til greina kynnu að koma í sambandi við 19. lið.
Ætlazt er til, að nöfn þeirra félaga, sem þér eruð meðlimur
í, séu skráð á bakhlið þessarar síðu.

Kirkjufélög og trúfélög:

t.d.: Sóknarnefnd
Katólski söfnuðurinn
bræðrafélög

Góðargerðarfélag:

t.d.: Sumargjöf
Krabbameinsfélagið
Rauði Kross Íslands

Almenn samtök:

t.d.: Lions-klúbbur
Rotary-klúbbur
Góðtemplarareglan
I.O.O.F.
Bindindisfélag ökumanna

Íþróttá- og skemmtifélög:

t.d.: Bridge-félög
Félag fjallamanna
Frjálsíþróttasamband Íslands
Hestamannafélagið Fákur
Skíðafélög

Stéttarfélag og hagsmunafélög:

t.d.: Félag Íslenzkra rithöfunda
B.S.R.B.
Aldan
Bifreiðastjórafélagið Frami
Iðnaðarmannafélagið
Félag framleiðslumanna
Stéttarsamband bænda
Félag íslenzkra leikara

Alþjóðasamtök:

t.d.: Alliance Francaise
Anglia
Pólsk-Íslenzka menningarfél.

Átthagafélög:

t.d.: Árnesingafélagið
Ísfirðingafélagið

Sérfræðingafélög:

t.d.: Læknafélag Íslands
Lögfræðingafélagið
Prestafélag Íslands
Hagfræðafélag Íslands
Félag löggiltra endurskoðenda

Atvinnu- og sérfræði-félög,
erlend eða alþjóðleg:

Áhugamannafélög:

t.d.: Ferðamálafélag Reykjavíkur
Félag áhugamanna um
sjávarútvegsmál

Atvinnurekenda-félög:

t.d.: Búnaðarfélag Íslands
Félag Ísl. botnvörpuskipa-
eigenda
Bakarameistarafélag Íslands
Félag löggiltra
rafvirkjameistara
Félag Ísl. iðnrekenda
Félag Ísl. stórkaupmanna
Fiskifélag Íslands
Landssamband Ísl. útvegs-
manna

Samvinnufélög:

t.d.: Byggingasamvinnufélög
Kaupfélag Eyfirðinga
KRON

Þjóðmál:

t.d.: Alþjóðflokkurinn
Félag ungra sósíalista
Fulltrúaráð Sjálfstæðis-
félaganna í Reykjavík

Vísindafélög og menning:

t.d.: Frjáls menning
Vísindafélag Íslendinga
Félag íslenzkra náttúru-
fræðinga
Sálarrannsóknarfélag
Íslands
Hið Íslenzka Bókmenntafélag

II. Þverskurðarmynd starfaskipulags

Í þessum hluta spurningaeyðublaðsins er þess óskað, að þér setjið "x" undir þá einkunn (tölurnar 1-20), sem þér teljið að best lýsi starfaskipulagi fyrirtækis þyðar.

Forusta:

1. Hve mikið traust er undirmönnum sýnt?

<u>Ekkert</u>	<u>Lítills háttar</u>	<u>Verulegt</u>	<u>Fullkomið</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

2. Finnst undirmönnum þeir hafi frjálstræði til að tala við yfirmenn sína um starfið?

<u>Ekkert</u>	<u>Lítið</u>	<u>Verulegt frjálstræði</u>	<u>Fullkomið frjálstræði</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

3. Er sózt eftir hugmyndum undirmanna, og þær notaðar, ef þess verðar?

<u>Sjaldan</u>	<u>Stundum</u>	<u>Vanalega</u>	<u>Alltaf</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

Grundvöllur hvatningar:

4. Við hvað er helzt stuðzt:

(a) Ótta (b) Hótanir (c) Viðurlög (d) Umbun (e) Þátttökukennnd

<u>a, b, c stundum d</u>	<u>d, að nokkru c</u>	<u>d, að nokkru c og e</u>	<u>e, d á hópgrundvelli</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

5. Hvar er ábyrgðin ríkust á að ná takmarki fyrirtækisins (stofnunarinnar)?

<u>Hjá yfirstjórn</u>	<u>Hjá yfirstjórn og trúnaðarstarfsmönnum</u>	<u>Nokkuð almennt</u>	<u>Almennt</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

6. Hve mikið hópsamstarf fer fram?

<u>Ekkert</u>	<u>Lítið</u>	<u>Nokkuð</u>	<u>Mikið</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

Samband (upplýsingar, boð o.þ.h.):

7. Hver er helzta leið upplýsinga (m.v. starfaskipulag):

<u>Niður</u>					<u>Aðallega niður</u>					<u>Upp og niður</u>					<u>Upp, niður og til hliðar</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

8. Hvernig er boðum, upplýsingum o.þ.h. að ofan tekið:

<u>Með tortryggni</u>					<u>Hugsanlega með tortryggni</u>					<u>Með varúð</u>					<u>Með jákvæðum hætti (af lipurð)</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

9. Hversu áreiðanlegar eru upplýsingar frá undirmönnum:

<u>Oft rangar</u>					<u>"Litaðar" áður en stjórnandi fær þær</u>					<u>Takmarkaður áreiðanleiki</u>					<u>Áreiðanlegar</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

10. Hversu vel þekkja stjórnendur vandamál undirmanna:

<u>Lítið</u>					<u>Nokkuð</u>					<u>Vel</u>					<u>Mjög vel</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Ákvarðanir:

11. Á hvaða stigi eru ákvarðanir teknar?

<u>Aðallega hjá yfirstjórn</u>					<u>Stjórnarstefna hjá yfirstjórn, nokkur útteiling</u>					<u>Víðari stjórnarstefna hjá yfirstjórn, meiri útteiling</u>					<u>Allstaðar, en vel samræmdar</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

12. Taka undirmenn þátt í ákvörðunum varðandi störf þeirra?

<u>Alls ekki</u>					<u>Stundum með í ráðum</u>					<u>Yfirleitt með í ráðum</u>					<u>Fyllilega með í ráðum</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

13. Hvaða þýðingu hafa ákvörðunaraðferðirnar til hvatningar?

<u>Enga, eða veikja það oft</u>					<u>Tiltölulega litla</u>					<u>Nokkra þýðingu</u>					<u>Verulega þýðingu</u>				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Markmið:

14. Hvernig er skipulögðum markmiðum raðað upp?

<u>Fyrirmæli gefin</u>	<u>Fyrirmæli, einhverjar aths. leyfðar</u>	<u>Eftir umræður, með fyrirmælum</u>	<u>Með hópsamvinnu nema í neyðar- tilfellum</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

15. Hve mikil leynileg mótstaða er fyrir hendi gegn markmiðum?

<u>Mikil mótstaða</u>	<u>Nokkur mótstaða</u>	<u>Stundum einhver mótstaða</u>	<u>Lítill eða engin mótstaða</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

Umsjón og eftirlit:

16. Hversu samþjöppuð (sammiðja) eru umsjónar- og eftirlitsstörf?

<u>Mjög bundin við yfir- stjórnanda</u>	<u>Tiltölulega mikið bundin við yfirstjórnanda</u>	<u>Talsverð útteiling til lægra settra starfsmanna</u>	<u>Mjög víða dreift</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

17. Er fyrir hendi óformlegt skipulag, er sé mótsnúið hinu formlega skipulagi?

<u>Já</u>	<u>Venjulega</u>	<u>Stundum</u>	<u>Nei - samsvörun ríkir í markmiðum</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

18. Til hverra nota eru heimildir um kostnað, framleiðni og annað varðandi umsjón?

<u>Útdeila viður- lögum</u>	<u>Útdeila viðurlögum og umbun</u>	<u>Til umbunar og leiðbeiningar f.hlutaðeigendur</u>	<u>Til leiðbeiningar og úrlausnar á vandamálum</u>
1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20

III. Grundvallandi viðhorf og forsendur

Í þessum kafla munuð þér finna röð staðhæfinga (yfirlýsinga). Gjörið svo vel að gefa til kynna samþykki eða ósamþykki samkvæmt þeim stigmun, sem gefinn er upp hér að neðan.

Til dæmis:

Það er auðveldara að vinna í svölu veðri en heitu

Algerlega Samþykkur Óviss Ósamþykkur Algerlega
samþykkur samþykkur óviss ósamþykkur ósamþykkur

Ef þér teljið auðveldara að vinna í svölu-veðri, setjið þá x-merki yfir "samþykkur". Ef þér teljið miklu auðveldara að vinna í svölu veðri, setjið þá x-merki yfir "algerlega samþykkur". Ef þér teljið veðurmuninn ekki skipta máli, setjið merkið þá yfir "óviss" o.s.frv. Setjið merkið á bilið (strikið), en ekki á mörkin milli þeirra.

Athugið, að svörin eru í sjálfu sér hvorki rétt né röng.

Vér höfum áhuga á skoðun yðar á þeim staðhæfingum (yfirlýsingum), sem hér fylgja á eftir.

1. Venjulegir einstaklingar vilja láta leiðbeina sér, óska eftir að vera lausir við ábyrgð og hafa tiltölulega lítinn metnað:

Algerlega Samþykkur Óviss Ósamþykkur Algerlega
samþykkur samþykkur óviss ósamþykkur ósamþykkur

2. Flestir geta náð forystuhæfni, hvernig sem meðfæddum hæfileikum er háttað:

Algerlega Samþykkur Óviss Ósamþykkur Algerlega
samþykkur samþykkur óviss ósamþykkur ósamþykkur

3. Mismunandi umbun (laun, stöðufremd o.þ.h.) og viðurlög (neitun um stöðufremd o.þ.h.) er ekki bezta aðferðin til þess að fá undirmenn til að inna störf sín af hendi:

Algerlega Samþykkur Óviss Ósamþykkur Algerlega
samþykkur samþykkur óviss ósamþykkur ósamþykkur

4. Ef undirmenn geta ekki haft áhrif á mig í sambandi við starfið, þá missi ég nokkuð af áhrifum mínum á þá:

Algerlega Samþykkur Óviss Ósamþykkur Algerlega
samþykkur samþykkur óviss ósamþykkur ósamþykkur

5. Góður stjórnandi ætti að gefa undirmönnum sínum nákvæm og full fyriræli fremur en aðeins almennar leiðbeiningar í trausti á frumkvæði þeirra við að vinna úr þeim í nánari atriðum:

Algerlega samþykkuð Samþykkuð Óviss Ósamþykkuð Algerlega ósamþykkuð

6. Hópsamvinna um að setja markmið hefur kosti, sem nást ekki við einstaklingslega ákvörðun:

Algerlega samþykkuð Samþykkuð Óviss Ósamþykkuð Algerlega ósamþykkuð

7. Yfirmaður ætti að veita undirmönnum aðeins þær upplýsingar, sem eru þeim nauðsynlegar til að vinna hvert verk, sem fyrir liggur:

Algerlega samþykkuð Samþykkuð Óviss Ósamþykkuð Algerlega ósamþykkuð

8. Vald stjórnanda yfir undirmönnum tekur aðeins til fjárhagslegra atriða:

Algerlega samþykkuð Samþykkuð Óviss Ósamþykkuð Algerlega ósamþykkuð

IV. Hvatning til stjórnarstarfa
og sú fylling er þau veita

Gjörið svo vel að setja x-merki undir þá einkunn (1-7), sem þér teljið lýsa best tilfinningu yðar fyrir hverju atriði í eftirfarandi spurningum. Einkunn 1 er minnst en 7 er mest.

1. Tilfinning fyrir sjálfsvirðingu, sem fylgir stöðu minni sem stjórnanda:

1. Hve mikil er hún nú?

1 2 3 4 5 6 7

2. Hve mikil ætti hún að vera?

1 2 3 4 5 6 7

3. Hve mikilvæg er hún mér?

1 2 3 4 5 6 7

2. Vald samfara stöðu minni:

1. Hve mikið er það nú?

1 2 3 4 5 6 7

2. Hve mikið ætti það að vera?

1 2 3 4 5 6 7

3. Hve mikilvægt er það mér?

1 2 3 4 5 6 7

3. Tækifæri stöðu minnar til þróunar persónuleikans:

1. Hve mikil eru þau nú?

1 2 3 4 5 6 7

2. Hve mikil ættu þau að vera?

1 2 3 4 5 6 7

3. Hve mikilvæg eru þau mér?

1 2 3 4 5 6 7

4. Álit sem stöðu minni fylgir innan fyrirtækisins eða stofnunarinnar (þ.e. tillit, sem aðrir í fyrirtækinu eða stofnuninni taka til mín í krafti þessarar stöðu):

1. Hve mikið er það nú?

1 2 3 4 5 6 7

2. Hve mikið ætti það að vera?

1 2 3 4 5 6 7

3. Hve mikilvægt er það mér?

1 2 3 4 5 6 7

5. Tækifæri, sem staða mín veitir, til sjálfstæðrar hugsunar og aðgerða:
1. Hve mikil eru þau nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikil ættu þau að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvæg eru þau mér? 1 2 3 4 5 6 7
6. Tilfinning fyrir öryggi í stöðu minni:
1. Hve mikil er hún nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikil ætti hún að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvæg er hún mér? 1 2 3 4 5 6 7
7. Tilfinning fyrir fyllingu, sem staða mín veitir (þ.e. tilfinning fyrir að fá notið hæfileika sinna og atorku):
1. Hve mikil er hún nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikil ætti hún að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvæg er hún mér? 1 2 3 4 5 6 7
8. Alit, sem stöðu minni fylgir, utan fyrirtækisins eða stofnunarinnar (þ.e. tillit tekið af fólki utan þess):
1. Hve mikið er það nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikið ætti það að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvægt er það mér? 1 2 3 4 5 6 7
9. Tilfinning fyrir þýðingarmiklum árangri við ástundun stöðu minnar:
1. Hve mikil er hún nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikil ætti hún að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvæg er hún mér? 1 2 3 4 5 6 7
10. Tækifæri, sem staða mín veitir, til þess að hjálpa öðru fólki:
1. Hve mikil eru þau nú? 1 2 3 4 5 6 7
 2. Hve mikil ættu þau að vera? 1 2 3 4 5 6 7
 3. Hve mikilvæg eru þau mér? 1 2 3 4 5 6 7

11. Tækifæri, sem staða mín veitir, til þess að efla
náin vinakynni:

1. Hve mikil eru þau nú?

1 2 3 4 5 6 7

2. Hve mikil ættu þau að vera?

1 2 3 4 5 6 7

3. Hve mikilvæg eru þau mér?

1 2 3 4 5 6 7